

створена знаннями, не пов'язана лише з витратами виробництва. Вона є грошовою формою, що використовується з метою встановлення ціни на продукт, в якому втілено нові знання відповідно до його корисності, спроможності задовольняти потреби на основі використання новітніх технологій, матеріалів, а також знань. У зв'язку з цим нові реалії суспільно-економічного розвитку потребують суттєвого оновлення методологічних основ економічної науки.

Список використаних джерел

1. Ляшенко О.І. Моделювання впливу інтелектуального капіталу на формування та функціонування технологічного укладу / О.І. Ляшенко, С.В. Хомич // Регіональна економіка. – 2011. – №4. – с. 192-199.
2. Базилевич В. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку / В. Базилевич, В. Ільїн. – К.: Знання, 2008. – 678 с.
3. Чухно А.А. Інформаційна постіндустріальна економіка: теорія і практика / А.А. Чухно. – К.: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Н.-д. фін. ін-т при Мінфін України, 2006. – 512 с.
4. Гальчинський А.С. Лібералізм: уроки для України / А.С. Гальчинський. – К.: Либідь, 2011. – 288 с.
5. Колот А.М. Людина і нова економіка: теоретико-методологічний аналіз взаємодії та домінант розвитку / А.М. Колот, О.І. Кравчук // Економ. теорія. – 2015. – №1. – с. 5-25.

Філіпенко А. С.

Інститут міжнародних відносин Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
д. е. н., проф., професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

ГЛОБАЛЬНІ ІННОВАЦІЙНІ МЕРЕЖІ: ГЕНЕЗИС І СТРУКТУРА

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ. В умовах поглиблення міжнародного поділу праці, інтернаціоналізації та глобалізації економічних процесів формуються глобальні інноваційні мережі (ГІМ). Проблема полягає у тому, щоб на рівні фірми, галузі, національної економіки в цілому знайти алгоритм оптимального включення у зазначені системи.

Особливого значення набувають дані питання для економіки України, яка знаходиться в стані стагфляції та потребує додаткових джерел у процесі досягнення стабілізації та виходу на траєкторію економічного зростання. Інноваційні фактори мають відіграти ключову роль у забезпеченні сталого, динамічного економічного зростання за умов дефіциту капіталу та потрібного шоку, якого зазнала економіка України останнім часом: шоку сукупного попиту, шоку сукупної пропозиції та шоку продуктивності.

З'ясування суті, генезису та структури глобальних інноваційних мереж сприятиме розробці механізмів взаємодії інноваційної системи України з регіональними та транснаціональними інноваційними ареалами.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ. Концептуальне визначення глобальних інноваційних мереж полягає у тому, що це є глобально організована мережа складних взаємозв'язків між фірмами та іншими структурами, залученими до процесу виробництва знань, що втілюються в інноваціях. Глобальні інформаційні мережі також визначаються у контексті географічному як поширення зовнішніх та внутрішніх інноваційних зв'язків. Дані процеси відбуваються у рамках багатонаціональної компанії, стратегічних альянсів, а також великих та малих фірм як розвинутих країн, так і країн, що розвиваються.

Характерними ознаками ГІМ є рівень їхньої глобалізації, мережовості та інноваційності. Глобальність означає, з одного боку, екстенсивне географічне розширення, з іншого – вищий рівень функціональної інтеграції. Глобальність визначають такі п'ять індикаторів: загальний обсяг експорту, найбільші ринки збуту, географічне розташування інноваційних партнерів фірми, місце розташування структурних підрозділів фірми з різними

виробничими функціями, наявність аутсорсингового чи офшорного виробництва в інноваційній сфері.

Мережевість проявляється у розвитку зовнішніх та внутрішніх зв'язків, за яких зовнішні формують міжнародні системи, а внутрішні – функціонують у межах великих ТНК. Мережевість характеризується протяжністю та глибиною взаємозв'язків між клієнтами, постачальниками, конкурентами, університетами іншими установами, які становлять обсяг інноваційної мережі. Критеріями мережовості є співвідношення екстернальних та інтернальних (протяжність), формальних та неформальних (глибина) зв'язків. За даних умов можливі три варіанти мережовості: 1) коли співвідношення між вищезазначеними величинами є рівним; 2) коли екстернальні зв'язки переважають над інтернальними; 3) коли формальні зв'язки переважають над неформальними.

І, нарешті, інноваційність притаманна багатонаціональним фірмам високорозвинених країн, коли фірми низько- та середньорозвинених країн будуть використовувати їхні інноваційні мережі з метою впровадження вже існуючих технологій в процес виробництва. Проявами інноваційності є нові продукти, нові послуги, нові чи удосконалені методи виробництва, логістики, розподілу та постачання товарів та послуг, а також нові чи удосконалені процеси бухгалтерського обліку, здійснення фінансових розрахунків та ін.

Наявний інноваційний потенціал України, згідно з оцінкою Всесвітнього економічного форуму у Давосі (2016), становить 4,2 із 7 пунктів, що засвідчує потенційну спроможність до його посилення. Однак державне фінансування науково-дослідної діяльності на рівні 0,4 % від ВВП абсолютно не створює передумов для істотних зрушень у вітчизняному інноваційному процесі. Водночас в окремих сферах (програмне забезпечення, високі технології) в Україні існують об'єктивні передумови для здійснення інноваційних проривів у пріоритетних напрямках. Так, за кількістю програмістів (90 тис.) Україна посідає вагомe місце в Європі. В країні діє більше тисячі високотехнологічних фірм. Нові можливості для прискорення інноваційної діяльності у контексті трьох вищезазначених параметрів (глобальність, мережевість, інноваційність) створюються внаслідок реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОРСЬКИХ ІННОВАЦІЙНИХ ІДЕЙ. Головними напрямками впровадження авторських інноваційних ідей є, *по-перше*, впровадження проблематики глобальних інформаційних мереж у навчальний процес та наукову діяльність кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка; *по-друге*, використання теоретичних та прикладних розробок у наукових публікаціях, статтях, під час виступів на наукових конференціях та симпозіумах; *по-третє*, у поданні конкретних пропозицій владним структурам, зокрема проекту Закону України «Про Пакт стабільності та економічного зростання в Україні».

Хлопак С.В.

Київський національний торговельно-економічний університет
к.е.н., ст. викл. кафедри туризму та рекреації

РЕГІОНАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРИОРИТЕТІВ

У теперішній час загальносвітовим трендом еволюції моделей державного регулювання туризму постає проведення в сфері туризму активної регіональної політики, покликаної децентралізувати державні управлінські функції шляхом делегування широкого обсягу адміністративних, соціально-економічних та фінансових прав місцевим владним структурам. В більшості країн світу поточне управління туристичною галуззю здійснюється саме там, де виробляється рекреаційний продукт і зосереджені відповідні ресурси.